

DE BOA EN DE STRAFBESCHIKKING

De politiestrafbeschikking (PSB) wordt het komende jaar in alle arrondissementen ingevoerd, terwijl de bestuurlijke strafbeschikking (BSB) waarschijnlijk door (nagenoeg) alle gemeenten zal worden omarmd. Wat zijn de consequenties voor de dagelijkse praktijk? De BOA en de agent samen op pad.*

■ Volgens Meint Geerds, Landelijk Officier van Justitie Strafbeschikkingen, verschilt de strafbeschikking fundamenteel van de politie-transactie. "Anders dan bij een transactie is een strafbeschikking een schuldigverklaring. De (buitengewoon) opsporingsambtenaar neemt als het ware de rol van de rechter over. Stelt hij schuld vast en verzet de verdachte zich daar niet tegen, dan komt daarmee schuld aan het strafbare feit definitief vast te staan. Anders dan bij de transactie, moet de bestrafte zelf het initiatief nemen om de zaak voor de rechter te brengen. Hij moet zelf verzet aantekenen. De strafbeschikking is ingevoerd om de druk op de rechterlijke macht te verlichten."

Een bestuurlijke strafbeschikking kan alleen worden uitgevaardigd door een BOA in dienst van gemeenten die voor de BSB hebben gekozen, voor 93 overlastfeiten die in de APV moeten zijn opgenomen. De politiestrafbeschikking is er voor agenten, voor BOA's in dienst van gemeenten die niet voor de BSB hebben gekozen en BOA's in dienst van andere organisaties. Geldt voor de agent dat hij een strafbeschikking mag opmaken voor alle feiten waarvoor hij nu een bekeuring geeft, de BOA is alleen bevoegd voor het terrein van zijn aanstelling. BSB of PSB, voor de dagelijkse praktijk van de BOA is het onderscheid niet relevant.

ESCALATIE

Voor de BOA betekent invoering van de strafbeschikking dat hij de situatie nauwkeurig moet beschrijven. Hij moet de combibon, die dienst doet als proces-verbaal, nauwgezet invullen. Tekent een bestrafte verzet aan en vertoont de bon mankementen, dan gaat hij mogelijk alsnog vrijuit. Geerds: "Er zijn standaardteksten beschikbaar die het invullen van de formulieren eenvoudiger maken. Het zal even wennen zijn, maar ik ben ervan overtuigd dat handhavers snel vertrouwd zullen raken met de nieuwe manier van werken."

Atze van der Laan van het Centraal Justitieel Incasso Bureau, dat de strafbeschikkingen zal verwerken, voegt eraan toe dat nauwkeurigheid ook voor de lange termijn belangrijk is. "Lapt een overtreder onze aanmaningen aan zijn laars, blijkt het niet mogelijk om geld van zijn bankrekening te halen en levert ook beslaglegging niets op, dan komt de zaak alsnog voor de rechter. En dan is het van groot belang dat het OM over een goed proces-verbaal beschikt. Tussen het moment waarop de strafbeschikking op de mat valt en overdracht aan het Openbaar

Ministerie, kan zomaar twee jaar zitten. Wat weet je na twee jaar nog van een zaak?" Belangrijker is misschien nog wel dat BOA's, anders dan vroeger, niet langer in anonimiteit hun bon kunnen uitschrijven. Commissaris van politie en landelijk programmamanager buitengerechtelijke afdoeningen Cees Punter: "Vroeger schreven BOA's vooral bonnen op basis van het kenteken, in de nieuwe situatie komen ze vaker in levende lijve tegenover overtreders te staan. Ze zullen moeten weten hoe ze met het publiek om moeten gaan, hoe ze escalatie kunnen voorkomen. Rustig en beleefd blijven en toch voet bij stuk houden – dat is niet iedereen van nature gegeven. Ik denk dat het goed zou zijn als BOA's hierin worden geschoold. Of de politie dat doet of een particuliere instelling, dat maakt niet zoveel uit. Als het maar gebeurt. BOA's zouden er zelf bij hun werkgever op moeten aandringen."

GEZAMENLIJK OP STAP

Omdat agent en BOA steeds vaker allebei kunnen optreden tegen dezelfde overtredingen, is het volgens Punter noodzakelijk dat er

CEES PUNTER: "IK KAN ME HEEL GOED VOORSTELLEN DAT AGENT EN BOA GEZAMENLIJK OP STAP GAAN."

in de driehoek afspraken over handhaving worden gemaakt. "Burgemeester, OM en politie zullen in onderling overleg moeten afspreken wie wat doet. Bovendien zou er lijn moeten worden gebracht in het optreden van BOA en agenten: een zelfde aanpak in een zelfde situatie. Doe je dat niet, dan is er voor de burger geen touw meer aan vast te knopen."

Bij de taakverdeling tussen BOA's en agenten zou het risico op geweld meegewogen moeten worden. Punter: "Het blijft lastig om op voor-

hand te zeggen bij welke overtredingen de handhaver het meeste risico loopt. Maar op basis van ervaring kun je wel inschatten dat bepaalde overtredingen in bepaalde wijken risicovoller zijn dan andere. Daarmee zeg ik niet dat het altijd de politie moet zijn die de handhaving op zich neemt. Ik kan me heel goed voorstellen dat agent en BOA gezamenlijk op stap gaan."

"Natuurlijk moeten gemeenten en andere instanties altijd afspraken maken met de politie over wat hun BOA's moeten doen als ze met geweld worden geconfronteerd. BOA's moeten weten wat ze aan bijstand kunnen verwachten. Het is van het grootste belang om geweld en agressie te monitoren. Houd bij onder welke omstandigheden het gebeurt, wie erbij betrokken zijn en waar het gebeurt. Dat is informatie die weer gebruikt kan worden om het handhavingbeleid aan te scherpen."

* In dit artikel staan de gevolgen voor BOA's centraal, in het maartnummer hebben we aandacht besteed aan de ondersteuning waarop gemeenten mogen rekenen bij invoering van de bestuurlijke strafbeschikking of boete.

EEN GOED PROCES-VERBAAL IS VAN GROOT BELANG.